

THỰC TRẠNG TỰ TẠO ĐỒ CHƠI CỦA GIÁO VIÊN DẠY LỚP MẪU GIÁO 5-6 TUỔI TẠI TRƯỜNG MẦM NON HOA MAI VÀ TRƯỜNG MẦM NON XUÂN PHÚ - THÀNH PHỐ HUẾ

TRẦN THỊ THỦY THƯƠNG NGỌC - VŨ THỊ HUYỀN
Trường Đại học Sư phạm - Đại học Huế

Tóm tắt: Tự tạo đồ chơi là một hoạt động độc đáo của người giáo viên mầm non. Sản phẩm đồ chơi tự tạo đem đến hiệu quả cho việc tổ chức các hoạt động cho trẻ ở trường mầm non, đặc biệt là hoạt động vui chơi. Tuy nhiên, đồ chơi tự tạo phù hợp với mục tiêu chương trình chăm sóc giáo dục trẻ ở trường mầm non, đòi hỏi người giáo viên mầm non phải nhận thức rõ tầm quan trọng của đồ chơi tự tạo, về chất liệu và qui trình, đảm bảo tính an toàn, vệ sinh khi thực hiện. Chúng tôi đã điều tra thực trạng tự tạo đồ chơi của giáo viên dạy lớp mẫu giáo lớn trường mầm non Hoa Mai và trường mầm non Xuân Phú- Thành phố Huế, đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả của việc tự tạo đồ chơi cho trẻ.

Từ khóa: đồ chơi, mẫu giáo 5-6 tuổi, mầm non

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Vui chơi là hoạt động chủ đạo của trẻ mẫu giáo, hoạt động vui chơi đem lại sự biến đổi tâm lí cho trẻ. Đồ chơi là phương tiện giúp trẻ đến với các hoạt động hiệu quả, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí của trẻ [2].

Hiện nay, thị trường đồ chơi dành cho trẻ em khá phong phú. Tuy vậy, số lượng các mẫu đồ chơi có thể đáp ứng mục đích và yêu cầu của chương trình giáo dục mầm non còn hạn chế. Trong khi đó, nguồn vật liệu từ các phụ, phế phẩm và các vật liệu có sẵn trong tự nhiên lại khá lớn. Đây chính là nguồn cung cấp vật liệu dồi dào để các cô giáo mầm non tạo ra kho tàng đồ chơi phong phú, hấp dẫn cho trẻ.

Tự tạo đồ chơi là một hoạt động độc đáo của người giáo viên mầm non. Các sản phẩm đồ chơi tự tạo gắn gũi với hoạt động của trẻ, có giá trị sử dụng cao trong việc tổ chức các hoạt động, khơi gợi cho trẻ sự say mê hứng thú trong các hoạt động. Tự tạo đồ chơi từ vật liệu phế thải còn là phương cách giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho trẻ, tập cho trẻ một số kĩ năng lao động sáng tạo [3].

Tại các trường mầm non, tự tạo đồ chơi cho trẻ là một hoạt động đã và đang được đẩy mạnh. Tuy nhiên, vấn đề tự tạo đồ chơi còn nhiều bất cập và chưa phát huy hết hiệu quả.

Trên cơ sở nghiên cứu vấn đề lí luận và thực trạng tự tạo đồ chơi của giáo viên dạy lớp mẫu giáo 5-6 tuổi trường mầm non Hoa Mai và trường mầm non Xuân phú - Thành phố Huế, đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả của việc tự tạo đồ chơi của giáo viên, nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ trong trường mầm non.

Để tìm hiểu thực trạng tự tạo đồ chơi của giáo viên mầm non, chúng tôi đã sử dụng phương pháp hỏi trực tiếp làm phương pháp chủ đạo với 11 giáo viên trường mầm non Hoa Mai và 6 giáo viên trường mầm non Xuân Phú, thành phố Huế. Đồng thời, chúng tôi sử dụng phương pháp quan sát sư phạm, phương pháp điều tra bằng Anket và xử lý số liệu thu thập được bằng phương pháp thống kê toán học.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Nhận thức của giáo viên mẫu giáo về tầm quan trọng của việc tự tạo đồ chơi

Để đồ chơi tự tạo phát huy hết tiềm năng của nó thì nhận thức của giáo viên về tầm quan trọng của việc tự tạo đồ chơi hết sức quan trọng. Khi được hỏi về tầm quan trọng việc tự tạo đồ chơi của 11 giáo viên dạy lớp mẫu giáo lớn trường mầm non Hoa Mai và 6 giáo viên trường mầm non Xuân Phú, chúng tôi đã thu nhận được những ý kiến thông qua bảng số liệu sau:

Bảng 1. Đánh giá về nhận thức của giáo viên về tầm quan trọng của việc tự tạo đồ chơi

Nội dung đánh giá nhận thức của giáo viên	Hoa Mai		Xuân Phú	
	Số lượng (11)	Tỉ lệ (%)	Số lượng (6)	Tỉ lệ (%)
Rất quan trọng	09	81,8	06	100
Quan trọng	02	18,2	0	0
Bình thường	0	0	0	0
Không quan trọng	0	0	0	0

Nhìn vào bảng số liệu, có thể thấy rằng trường mầm non Hoa Mai có 81,1% giáo viên khẳng định việc tự tạo đồ chơi là rất quan trọng, 18,2% giáo viên đã chọn mức độ quan trọng. Đối với trường trường mầm non Xuân Phú thì 100% giáo viên khẳng định việc tự tạo đồ chơi cho trẻ rất quan trọng. Như vậy, các giáo viên ở cả hai trường đều đề cao vai trò quan trọng của việc tự tạo đồ chơi, qua trò chuyện, trao đổi, phần lớn giáo viên đều cho rằng, việc tự tạo đồ chơi không chỉ giúp trẻ có phương tiện vui chơi mà còn là phương tiện giúp trẻ học hỏi, khám phá thế giới xung quanh. Mặt khác, việc vận dụng các vật liệu có sẵn trong tự nhiên, các vật liệu phế thải tạo ra sự hứng thú, hấp dẫn, kích thích trẻ tham gia chơi tích cực hơn, vui vẻ hơn. Đồng thời, việc làm đồ chơi tự tạo cũng giảm bớt được phần nào chi phí làm đồ chơi cho giáo viên, góp phần nâng cao hiệu quả của việc sử dụng đồ chơi tự tạo.

Như vậy, tất cả các giáo viên ở hai trường đều có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của việc tự tạo đồ chơi. Bởi lẽ, những đồ chơi tự tạo vừa rèn luyện tính cẩn thận khéo léo, vừa phát huy sức sáng tạo cho trẻ. Việc tạo ra được nhiều đồ chơi từ những vật liệu đã qua sử dụng giúp trẻ biết quý trọng sức lao động, tạo cho trẻ thói quen tiết kiệm trong sinh hoạt, học tập và gần gũi với môi trường thiên nhiên. Nếu có nhiều đồ chơi phong phú, đa dạng sẽ thu hút trẻ tham gia tích cực vào các hoạt động do cô tổ chức, góp phần phát triển toàn diện nhân cách trẻ. Mặt khác, những đồ chơi được tạo ra từ những nguyên vật liệu dễ kiếm, rẻ tiền, bất cứ giáo viên nào cũng có thể làm được [4] Nhận thức đúng đắn tạo

động lực giúp giáo viên dành nhiều hơn thời gian, công sức, góp phần làm phong phú thêm kho tàng đồ chơi, phục vụ công tác chăm sóc - giáo dục trẻ.

2.2. Những vật liệu được sử dụng để tạo đồ chơi

Hiện nay, tại các trường mầm non, hầu hết các đồ chơi của trẻ đều do các giáo viên tự tạo với vật liệu phong phú, đa dạng, phổ biến và gần gũi với cuộc sống xung quanh. Đặc biệt phong trào làm đồ chơi sáng tạo từ những vật liệu có sẵn và vật liệu phế thải đang được các trường chú trọng. Ở trường mầm non Hoa Mai và trường mầm non Xuân Phú cũng vậy, những vật liệu mà các giáo viên sử dụng để tạo ra đồ chơi cho trẻ cũng rất phong phú và đa dạng. Các cô đều sử dụng 3 nhóm vật liệu là vật liệu mua, vật liệu có sẵn, vật liệu phế thải.

Ngoài những vật liệu mua như xốp bitis, những tấm giấy màu kết hợp với một số nguyên liệu khác như dây thép, dây đồng, màu vẽ, keo dán... thì các cô cũng chú trọng rất nhiều đến việc tận dụng những vật liệu có sẵn và vật liệu phế thải để làm đồ chơi cho trẻ.

Bảng 2. Đánh giá về vật liệu được sử dụng chủ yếu để tự tạo đồ chơi cho trẻ.

Nội dung đánh giá của giáo viên	Hoa Mai		Xuân Phú	
	Số lượng (11)	Tỉ lệ (%)	Số lượng (6)	Tỉ lệ (%)
Vật liệu mua	03	27,3	01	16,7
Vật liệu có sẵn	11	100	06	100
Vật liệu phế thải	11	100	06	100

Nhìn vào bảng số liệu, có thể thấy 100% giáo viên của cả 2 trường đều sử dụng vật liệu có sẵn trong thiên nhiên và vật liệu phế thải để làm đồ chơi phục vụ trẻ. Nguồn vật liệu này hết sức phong phú, dễ kiếm nhưng sức hấp dẫn của nó với trẻ không hề nhỏ. Chúng tôi được biết, các vật liệu có sẵn trong thiên nhiên mà các cô sử dụng để tạo ra đồ chơi như lá cây, quả khô, các loại hạt, các loại vỏ như vỏ ốc, vỏ hến, ngao sò... Từ những lá cây có thể làm ra hình chú nghé con ngộ nghĩnh, có thể cắt thành những hình tròn, hình vuông để trẻ so sánh, cũng có thể sử dụng các loại vỏ, hạt... Làm đồ chơi xâu hạt xếp hình, ghép hay gắn các loại vỏ thành những con vật như con chim, con công... để trang trí lớp và kể chuyện cho trẻ nghe. Bên cạnh đó, những vật liệu phế thải như các loại giấy, sách báo cũ, thùng cát tông đã qua sử dụng, vải vụn, vỏ bao thuốc lá, bao diêm, các vỏ hộp sữa chua, sữa yomost, vỏ chai dầu gội đầu, sữa tắm, những tờ lịch cũ... đều được các cô tận dụng để làm đồ chơi cho trẻ. Dưới đôi bàn tay khéo léo của mình, các cô đã biến chúng trở thành những con búp bê xinh xắn, những chiếc máy sậy, bàn ủi rất dễ thương hay những bức tranh nhiều màu sắc, những con vật ngộ nghĩnh.

Tất cả những thứ bỏ đi đều có thể tái sử dụng để làm đồ chơi cho trẻ, chỉ cần bỏ ra một chút thời gian cộng thêm sự khéo léo, sự sáng tạo thì chúng đều là những đồ chơi ý nghĩa.

Tuy vậy, có những loại đồ chơi hoặc vật liệu làm đồ chơi đòi hỏi giáo viên phải mua từ các nhà sách hoặc cửa hàng bách hóa, bởi vật liệu từ thiên nhiên hoặc vật liệu phế thải không đáp ứng đủ yêu cầu đặt ra của nội dung hoạt động. Do vậy, có 27,3 % giáo viên

trường mầm non Hoa Mai và 16,7% trường mầm non Xuân Phú chọn mua vật liệu từ các cửa hàng là điều tất yếu. Tỷ lệ giữa 2 trường tuy có chênh lệch nhưng không đáng kể.

Như vậy, những vật liệu giáo viên trường mầm non Hoa Mai và trường mầm non Xuân Phú sử dụng để tự tạo đồ chơi cho trẻ rất phong phú và đa dạng. Các vật liệu mua, vật liệu có sẵn trong tự nhiên đến các vật liệu phế thải đã giúp giáo viên làm ra những đồ chơi đẹp mắt, sinh động, có giá trị sử dụng cao.

2.3. Quy trình tự tạo đồ chơi

2.3.1. Khai thác và thu gom các vật liệu

Như chúng ta biết, đặc thù của bậc học mầm non không giống như các bậc học khác, khoảng thời gian giáo viên phải có mặt tại lớp nhiều hơn so với thời gian hành chính thông thường theo quy định. Chính vì thời gian hạn chế nên việc tìm kiếm và thu gom các vật liệu gặp nhiều khó khăn. Khi tìm hiểu về nguồn cung cấp vật liệu của giáo viên ở hai trường mầm non chúng tôi thu được kết quả như sau:

Bảng 3. Đánh giá về nguồn cung cấp vật liệu chủ yếu để tự tạo đồ chơi của giáo viên

Nội dung đánh giá của giáo viên	Hoa Mai		Xuân Phú	
	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Từ bản thân	05	45,5	01	16,7
Từ phụ huynh và trẻ	08	72,7	04	66,6
Từ các trung tâm thiết bị và cửa hàng bách hóa	03	27,3	01	16,7

Có nhiều nguồn vật liệu để các cô sử dụng làm đồ chơi như nguồn vật liệu từ bản thân, từ phụ huynh, từ trẻ hay từ các trung tâm thiết bị và cửa hàng bách hóa. Trong cuộc sống hiện đại, nguồn vật liệu phế thải từ sinh hoạt hàng ngày từ các gia đình vô cùng lớn. Do vậy, hầu hết giáo viên đều kết hợp với phụ huynh trẻ để tận dụng loại vật liệu này để làm đồ chơi cho trẻ. Có thể nói, các giáo viên của cả hai trường đã khai thác và thu gom triệt để các vật liệu từ nhiều nguồn khác nhau. Thế nhưng, để giảm thiểu chi phí từ việc mua vật liệu từ các cửa hàng, giáo viên đã nghĩ ra nhiều cách thức và phương pháp thu gom, sáng tạo đồ chơi phù hợp, hiệu quả. Bởi vì trong thực tế, nếu thu gom vật liệu phế thải không phù hợp, giáo viên sẽ phải tiêu tốn công sức, tiền bạc khá nhiều thì mới có thể tạo ra một món đồ chơi ưng ý.

Để có được nguồn vật liệu trên, ngoài bản thân tự tìm kiếm, thu gom được trong gia đình hay tận dụng được các vật liệu ở mọi lúc mọi nơi thì các giáo viên còn tích cực vận động phụ huynh trẻ đóng góp các đồ dùng qua sử dụng. Đồng thời, giáo viên còn tận dụng triệt để nguồn vật liệu là sản phẩm của trẻ như hộp sữa, vỏ bánh kẹo, hộp đựng đồ ăn nhanh... để làm đồ chơi. Bên cạnh đó đối với những vật liệu khó tìm kiếm hay những dụng cụ, vật liệu kết hợp khác như bút màu, keo dán, xốp bitis... thì các giáo viên phải tự tìm mua ở các trung tâm và cửa hàng bách hóa. Ngoài ra, giáo viên còn vận động các cửa hàng, các nhà máy, siêu thị lớn tặng những phế phẩm, phế liệu khác nhau không sử dụng nữa như hộp các tông, vỏ chai, lọ nhựa, giấy báo cũ, nhờ các phụ huynh trẻ làm việc tại các công ty thiết bị thu gom giúp các vật liệu.

2.3.2. Xử lý các vật liệu đã thu gom

Sau khi có được các vật liệu, giáo viên bắt tay vào việc xử lý làm vệ sinh các loại vật liệu. Để xử lý vật liệu là các đồ phế thải thì có nhiều cách xử lý thủ công, sử dụng chất tẩy rửa diệt trùng hay xử lý bằng nhiệt độ cao (phơi khô, sấy khô...) Khi tìm hiểu về vấn đề này, chúng tôi thu được kết quả như sau.

Bảng 4. Cách xử lý các vật liệu được thu gom

Nội dung đánh giá của giáo viên	Hoa Mai		Xuân Phú	
	Số lượng (11)	Tỉ lệ (%)	Số lượng (6)	Tỉ lệ (%)
Dùng phương pháp thủ công (lau, chùi, cọ, rửa...)	11	100	6	100
Sử dụng hóa chất tẩy rửa, diệt vi trùng	0	0	0	0
Xử lý bằng nhiệt độ cao	11	100	6	100

Với kết quả thu được ở bảng trên ta thấy, có 100% giáo viên ở cả hai trường đều chọn cách xử lý thủ công và nhiệt độ cao. Khi hỏi về lý do sử dụng các phương pháp này, các giáo viên cho rằng: xử lý theo phương pháp thủ công và xử lý bằng nhiệt độ cao như phơi khô, sấy khô làm mất nước, vi khuẩn sẽ chết vì nước cần cho sự sống của vi khuẩn. Mặt khác, sử dụng hai cách trên sẽ an toàn, ít độc hại hơn so với việc sử dụng các hóa chất để tẩy rửa, diệt vi trùng, cách này có thể tiêu diệt các vi khuẩn một cách hiệu quả nhưng lại rất độc hại đối với trẻ em, có thể gây ngộ độc cho trẻ khi sử dụng. Không có giáo viên nào chọn lựa phương án sử dụng hóa chất để tẩy rửa, diệt vi trùng Tuy vậy, trong thực tế đôi khi các cô vẫn phải sử dụng một số hóa chất tẩy rửa cho một số vật liệu thì mới có thể tiêu diệt hết vi khuẩn.

Khi được hỏi về mức độ an toàn, vệ sinh của đồ chơi tự tạo, có 72,7% số giáo viên trường mầm non Hoa Mai và 66,6% giáo viên trường mầm non Xuân Phú cho là đảm bảo. Số giáo viên còn lại ở hai trường chỉ dừng lại ở mức độ tương đối an toàn. Không có giáo viên nào chọn phương án không đảm bảo. Thực tế, khi quan sát các sản phẩm đồ chơi tự tạo của giáo viên trong quá trình cho trẻ hoạt động, chúng tôi thấy có nhiều đồ chơi tại các rãnh, khe nhỏ có nhiều bụi bẩn xử lý chưa được sạch như lọ nhựa, vỏ hộp sữa... được sử dụng làm sản phẩm bán hàng, một số đồ chơi có mùi rất khó chịu như xe ô tô được làm từ vỏ bao thuốc lá. Bên cạnh đó còn có một số đồ chơi được làm từ các vật liệu có sẵn như hạt đậu, hạt gạo... dùng cho trẻ chơi trò chơi xếp hình. Những đồ chơi bằng hạt trẻ hay bỏ vào miệng, dễ gây nguy hiểm cho trẻ. Như vậy, có thể thấy rằng, đồ chơi tự tạo mặc dù đạt hiệu quả cao nhưng xét về mức độ an toàn, vệ sinh thì chưa hoàn toàn đảm bảo cho trẻ.

2.3.3. Suy tầm và thiết kế các mẫu đồ chơi tự tạo

Việc suy tầm và thiết kế đồ chơi tự tạo là một trong những khâu quan trọng trong việc tự tạo đồ chơi. Có thể thấy rằng, việc tự mình thiết kế những ý tưởng về mẫu mã các đồ chơi tự tạo là một hoạt động rất sáng tạo. Trong quá trình tìm hiểu thực trạng tại trường mầm non Hoa Mai và trường mầm non Xuân Phú, chúng tôi nhận thấy, đồ chơi tự tạo của giáo viên có nhiều mẫu mô phỏng thực tế rất sinh động, phong phú về chủng loại,

mẫu mã. Với chương trình mầm non mới, giáo viên phải tổ chức nhiều hoạt động với nhiều chủ đề khác nhau. Giáo án của mỗi năm lại không giống nhau đòi hỏi đồ chơi phục vụ cho trẻ cũng phải thay đổi cho phù hợp. Có thể thấy rằng, việc thiết kế mẫu mã các đồ chơi tự tạo là một hoạt động rất sáng tạo. Và để sự sáng tạo đó được thể hiện, giáo viên mầm non đã phải mất rất nhiều thời gian để quan sát trẻ chơi nhằm xây dựng nên các ý tưởng mới về các món đồ chơi đó. Bên cạnh đó, giáo viên cũng phải kết hợp với một số kỹ năng cơ bản cho hoạt động thiết kế. Khi thiết kế đồ chơi tự tạo, giáo viên của cả hai trường đã phải cân nhắc đến chất liệu sử dụng, đến độ an toàn, đảm bảo không gây hại cho trẻ. Ngoài ra, giáo viên còn chú ý đến màu sắc, độ tuổi của trẻ để thiết kế những mẫu đồ chơi phù hợp. Tuy nhiên, còn một số giáo viên chưa bỏ thời gian đầu tư, nghiên cứu cách thiết kế đồ chơi nên hiệu quả mang lại từ đồ chơi tự tạo vẫn chưa cao.

2.3.4. Làm đồ chơi tự tạo

Việc tận dụng những vật liệu có sẵn và vật liệu phế thải để tự tạo đồ chơi cho trẻ là một cách thể hiện tình cảm, làm thắt chặt mối quan hệ gắn bó giữa cô và trẻ khi cô cùng làm đồ chơi với trẻ. Mặt khác, quá trình tiến hành làm đồ chơi sẽ tạo cho giáo viên cơ hội sáng tạo và mạnh dạn sử dụng những vật liệu sẵn có và vật liệu phế thải để làm đồ chơi. Ngoài ra, để có nguồn đồ chơi đủ để phục vụ cho trẻ, giáo viên mầm non còn phải tận dụng những thời gian rảnh, tranh thủ lúc trẻ ngủ trưa, thời gian nghỉ ngơi buổi tối, thậm chí cả những ngày nghỉ để tự tạo đồ chơi. Chính sự hạn hẹp về thời gian nên giáo viên phải tranh thủ sự giúp đỡ của gia đình, phụ huynh trẻ, đồng nghiệp, đặc biệt là sự phối hợp của các tình nguyện viên, trường Cao đẳng Sư phạm Huế. Làm đồ chơi tự tạo đôi khi khiến giáo viên mầm non cảm thấy mệt mỏi khi phải thu thập đồ phế thải và mất nhiều công sức để xử lý. Tuy nhiên, làm đồ chơi tự tạo lại giúp họ nhạy bén và linh hoạt hơn trong khả năng sáng tạo như khả năng vẽ mô hình, lắp ráp đồ chơi, xé dán tranh hình, thiết kế trang phục...

2.3.5. Bảo quản đồ chơi tự tạo

Làm ra đồ chơi đã khó, việc bảo quản đồ chơi hiệu quả càng khó hơn. Những đồ chơi tự tạo từ nguyên vật liệu có sẵn trong tự nhiên và những vật liệu phế thải có độ bền thấp. Kết quả điều tra về thời gian sử dụng của các sản phẩm đồ chơi tự tạo của các giáo viên trường mầm non Hoa Mai cho thấy: 81,8% giáo viên cho rằng các sản phẩm đồ chơi tự tạo có thời gian sử dụng ở một khoảng thời gian nhất định. 18% giáo viên còn lại cho rằng những đồ chơi tự tạo đó chỉ có thể sử dụng trong thời gian ngắn. Tại trường mầm non Xuân Phú, các ý kiến không đồng đều ở cả 3 mức độ: 16,7% giáo viên cho là đồ chơi tự tạo có thời gian sử dụng rất lâu, 50% giáo viên cho là sử dụng trong một thời gian nhất định và 33 % giáo viên cho là đồ chơi tự tạo chỉ sử dụng được trong thời gian ngắn. Có thể thấy rằng, ý kiến của giáo viên ở cả hai trường mầm non đều hợp lí vì thực tế, mỗi sản phẩm đồ chơi tự tạo được làm từ những vật liệu khác nhau nên không thể định ra thời gian tồn tại cụ thể cho từng đồ chơi tự tạo.

Như vậy, trong quá trình tự tạo đồ chơi cho trẻ đã gặp không ít những khó khăn. Thế nhưng, với lòng nhiệt tình, yêu nghề mến trẻ và với trách nhiệm, bổn phận, của mình các cô giáo ở cả hai trường mầm non đã cố gắng tìm tòi, sáng tạo ra những bộ đồ chơi phong phú và đa dạng góp phần làm cho các hoạt động của trẻ thêm sinh động.

3. BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA VIỆC TỰ TẠO ĐỒ CHƠI CHO TRẺ EM LỨA TUỔI MẪU GIÁO

Từ thực tế điều tra, chúng tôi xin đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả của việc tự tạo đồ chơi nhằm phục vụ công tác chăm sóc- giáo dục trẻ 5-6 tuổi như sau:

Thứ nhất, nhà trường cần có nhiều hình thức tạo động cơ, hứng thú làm đồ chơi tự tạo cho giáo viên. Cần thường xuyên tổ chức giao ban hàng tháng, hàng quý để giáo viên có điều kiện trao đổi kinh nghiệm, nâng cao nhận thức của mình về việc tự tạo đồ chơi cho trẻ. Đồng thời, phát động các phong trào thi đua làm đồ dùng đồ chơi tự tạo để các giáo viên trong trường có cơ hội học hỏi kinh nghiệm. Tổ chức các cuộc thi viết “Sáng kiến kinh nghiệm” về việc tự tạo đồ chơi để nâng cao trình độ giáo viên.

Thứ hai, nhà trường cần phối hợp chặt chẽ với phụ huynh để tích cực tìm kiếm, tích trữ nguồn vật liệu phế thải có từ trong sinh hoạt hàng ngày để làm đồ chơi cho trẻ. Làm phong phú thêm các nguồn vật liệu tự tạo. Đặc biệt cần chú trọng đến chất lượng của các sản phẩm đồ chơi tự tạo cho trẻ, đảm bảo an toàn cho trẻ trong khi chơi. Nâng cao tính nghệ thuật của đồ chơi tự tạo, thu hút hứng thú của trẻ bằng các đồ chơi tự tạo có mẫu mã đẹp, màu sắc sặc sỡ lạ mắt.

Thứ ba, cần chú ý đến tính phù hợp của đồ chơi tự tạo với nội dung và mục đích của từng hoạt động. Phát huy tối đa lợi thế của đồ chơi tự tạo nhằm phát triển toàn diện cho trẻ mẫu giáo, tạo tiền đề để chuẩn bị sẵn sàng cho trẻ vào lớp 1.

Thứ tư, các trường mầm non cần tổ chức các đợt tập huấn làm đồ dùng, đồ chơi tự tạo cho giáo viên. Bên cạnh đó, thường xuyên tổ chức các cuộc thi như “Sáng tạo đồ dùng, đồ chơi”, “Trung bày các sản phẩm đồ chơi tự tạo”... Hội thi là cơ hội tốt để khuyến khích cán bộ, giáo viên vận dụng một cách linh hoạt và sáng tạo phương pháp, kỹ thuật làm đồ chơi tự tạo, giúp giáo viên có thêm kiến thức cơ bản trong quá trình làm đồ chơi.

Thứ năm, nhà trường cần xây dựng góc tư liệu để bảo quản và lưu giữ các sản phẩm đồ chơi tự tạo. Việc xây dựng góc tư liệu không chỉ để bảo quản và lưu giữ mà còn tạo cơ hội để giáo viên trong trường và các trường khác có cơ hội học tập, tham khảo nhằm nâng cao hiệu quả của việc làm đồ chơi tự tạo, phục vụ cho chương trình giáo dục mầm non.

4. KẾT LUẬN

Từ kết quả nghiên cứu trên, có thể thấy giáo viên của trường mầm non Hoa Mai và trường mầm non Xuân Phú đều chú trọng đến việc tự tạo đồ chơi cho trẻ. Các giáo viên cũng đã khắc phục tình trạng thiếu đồ chơi, biết sáng tạo trong việc tận dụng các nguồn vật liệu để tự tạo đồ chơi, đáp ứng phần nào nhu cầu vui chơi và phát triển của trẻ. Trong khi tự tạo đồ chơi, giáo viên đã có một số biện pháp phù hợp với điều kiện, đối tượng trẻ, trẻ có hứng thú rõ rệt đối với các đồ chơi tự tạo. Tuy nhiên, hiệu quả đạt được vẫn chưa cao, quá trình làm đồ chơi tự tạo còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là những trở ngại do đặc thù nghề nghiệp mang đến. Chất lượng đồ chơi tự tạo chưa cao, một số đồ chơi chưa thật sự đảm bảo về an toàn vệ sinh, hiệu quả sử dụng thấp. Một số giáo viên chưa chú ý nhiều đến tính nghệ thuật của đồ chơi. Giáo viên chưa có sự phối kết hợp chặt chẽ với phụ huynh trong việc khai thác tối đa nguồn vật liệu tự tạo. Nhà trường vẫn chưa có các biện pháp hữu hiệu để nâng cao hiệu quả của việc tự tạo đồ chơi cho trẻ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Lăng Bình, Lê Đức Hiền, Nguyễn Mỹ Nga, Đặng Hồng Nhật (1996). *Đồ chơi và cách làm đồ chơi cho trẻ mầm non*, Hà Nội.
- [2] Trịnh Dân, Đinh Văn Vang (2007). *Giáo trình giáo dục học trẻ em*, Tập 2, NXB Giáo dục.
- [3] Nguyễn Thị Hằng (2004). *Tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ trong trường mầm non*, Nha Trang.
- [4] Trần Thị Thanh Huyền (2006). *Sáng tạo từ vật liệu tái sử dụng*, NXB Giáo dục
- [5] Lê Thu Hương, Lê Thị Ánh Tuyết (2006) *Hướng dẫn thực hiện chương trình giáo dục mầm non*, NXB Giáo dục

Title: THE STATE OF MAKING HAND-MADE TOY OF KINDERGARTENERS TEACHING 5-6 YEARS OLD CLASSES AT HOA MAI NURSERY SCHOOL AND XUAN PHU NURSERY SCHOOL IN HUE CITY

Abstract: Making toys is considered as an unique activity of nursery teachers. Hand-made toys could produce the effect of organizing activities for children at nursery school, especially fun activities. However, to make hand-made toys be suitable for the target of Early Childhood Care and Education Program, it is required that kindergarteners should be aware of the importance of hand-made toys, the material and the process. In addition, they must guarantee security and hygiene of implementation process. After doing research into the state of toy making of kindergarteners at Hoa Mai nursery school and Xuan Phu nursery school, we would like to offer some solutions to improve the effectiveness of making toys for children.

Keywords: toys, 5-6 years old, pre-school

ThS. TRẦN THỊ THỦY THƯỜNG NGỌC
Khoa Giáo dục Mầm non, Trường Đại học Sư phạm – Đại học Huế

VŨ THỊ HUYỀN
Sinh viên Khoa Giáo dục Mầm non, Trường Đại học Sư phạm – Đại học Huế